

PUSULA

ENİSE MOLLA AHMET - NAGİHAN AGA - PELİN KOCA MOLLA - SEHER AHMET
SEVKAN TAHSİNOĞLU - SİBEL ABDULLAH HASAN - YILDIZ CAFER

33. | KASIM 2023
SAYI

"CUMHURİYETİN 100. YILINDA GENÇLER KONUŞUYOR" ETKİNLİĞİNDEN BİR FOTOĞRAF

"CUMHURİYETİN 100. YILINDA
GENÇLER KONUŞUYOR"
ETKİNLİĞİ
GERÇEKLEŞTİRİLDİ

MUSTAFA KEMAL
ATATÜRK
GÜMÜLCİNE'DE
ANILDI

BATI TRAKYA TÜRK
ÇOCUKLARI
CUMHURİYETİN 100. YILINI
KUTLADI

FUEN TAG YILLIK
TOPLANTISI BATI
TRAKYA'DA
GERÇEKLEŞTİ

İÇİNDEKİLER

01

GÜNCEL KONULAR

- MUSTAFA KEMAL ATATÜRK GÜMÜLCİNE' DE ANILDI
- “CUMHURİYETİN 100. YILINDA GENÇLER KONUŞUYOR” ETKİNLİĞİ GERÇEKLEŞTİRİLDİ
- BATI TRAKYA TÜRK ÇOCUKLARI CUMHURİYETİN 100. YILINI KUTLADI
- DANIŞMA KURULUNDAN EDİRNE ZİYARETİ
- FUEN TAG YILLIK TOPLANTISI BATI TRAKYA'DA GERÇEKLEŞTİ
- BTAYTD KADINLAR KOLU'NDAN "PSİKOEĞİTİM GÜNLERİ"
- BTAYTD KADINLAR KOLU'NDAN İSTANBUL KÜLTÜR GEZİSİ
- 24 KASIM ÖĞRETMENLER GÜNÜ'NÜ BATI TRAKYA'DA KUTLADI
- İSKEÇE TÜRK BİRLİĞİ STRAZBURG ZİYARETİ
- GÜMÜLCİNE TÜRK GENÇLER BİRLİĞİ ULUSLARARASI YÖRÜK TÜRKMEN FESTİVALİNE KATILDI

09

EDEBİYAT

- TÜRK EDEBİYATINDA BİLİNMESİ GEREKEN KADIN ŞAİRLER VE ŞİİRLERİ -I-

14

ÖZEL EĞİTİM

- SEREBRAL PALSİ

15

ÖZGÜN BÖLÜM

- ÜÇ BİÇİMDE DİLİN SIRLANIŞI

16

PSİKOLOJİ

- SOSYAL ROLLER VE ROL ÇATIŞMALARI

18

SAĞLIK

- BEYAZIN EN SAF HALİ:ALBİNO

20

ŞİİR

- MUTLULUK OLSUN DİYE

21

SİZİN KALEMİNİZDEN

- GİTTİ-BİTMEDİ!

22

ÇOCUKLARIN KALEMİNDEN

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK GÜMÜLCİNE`DE ANILDI

Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK, 10 Kasım'da vefatının 85. yıl dönümünde Türkiye Cumhuriyeti Gümülcine Başkonsolosluğu'nda düzenlenen törenle anıldı. Saat 09.05'te bir dakikalık saygı duruşu ve İstiklal Marşı'nın okunmasıyla başlayan tören günün anlam ve önemine ilişkin konuşmalarla devam etti. Gümülcine Başkonsolosluğu'nda gerçekleştirilen anma törenine azınlık kurum başkan ve yöneticileri, yeni seçilen azınlık belediye başkanları, yerel yöneticiler, öğretmenler, din görevlileri ve çok sayıda soydaş katıldı.

“CUMHURİYETİN 100. YILINDA GENÇLER KONUŞUYOR” ETKİNLİĞİ GERÇEKLEŞTİRİLDİ

11 Kasım Cumartesi akşamı Batı Trakya Azınlığı Yüksek Tahsilliler Derneği Genç Akademiye Genç Topluluğu, İskeçe Kültür Merkezinde, “Cumhuriyetin 100 Yılında Gençler Konuşuyor” konulu bir etkinlik gerçekleştirdi. Gerçekleşen etkinlikte Burak ADİL, Koray BAĞDATLI ve Emre KAMİL konuşmacı olarak yer alırken etkinliğin moderatörlüğünü de GAT Selanik Başkanı Azra HASAN yaptı.

Etkinliğin moderatörlüğünü yapan Azra HASAN konuşmasına “Kıymetli misafirler, bu akşam burada Batı Trakya Türk Gençliği 100. Yılında Türkiye Cumhuriyeti ve Batı Trakya'da Türkiye'ye bakış, Türkçülüğü, Batı Trakya'da Türkiye ve Cumhuriyet Algısını, kısacası genlerin gözünden bizi konuşacağız. Batı Trakya Türkleri denince, biz kimiz, kimdir bu 8578 km2 lik alanda yaşayan insanlar? bunları konuşacağız ve Türkiye Cumhuriyeti ile burada Azınlık olarak bırakılışımızın da yüzüncü yılı aslında, yüz yılda bize neler oldu, onları konuşacağız.” ifadelerini kullanarak başladı. Devamında konu ile ilgili ilk konuşmayı gerçekleştirecek olan Burak ADİL'e sözü bıraktı.

GÜNCEL KONULAR | PELİN KOCA MOLLA

Konuşmasına herkesi ayağa davet edip “Andımız”ı okutarak başlayan Burak ADİL, sözlerine Batı Trakya’da Türkçülük anlayışının bu topraklardaki Türk varlığı ile eş zamanlı olduğunu söyleyerek devam etti. Türklerin Balkanlardaki varlığı ve Edirne, Filibe, Dimetoka, Gümölcine ve İskeçe’nin Osmanlı Devleti tarafından fethedilmesi ile Trakya Devleti’nin Osmanlı topraklarına katılmasına değinen ADİL, o dönemde bölgeye Yörük Türkmenler yerleştirildiğinden bahsetti. 25 Mayıs 1920 tarihinde Gümölcine Hemetli bölgesinde Peştereli Tefrik Bey önderliğinde Batı Trakya Türk Cumhuriyeti’nin kurulduğunu ve varlığını 24 Temmuz 1923 Lozan Barış Antlaşması’na kadar sürdürdüğünü aktardı. Türk azınlık tarihinde önemli bir role sahip olan Mehmet HİLMİ ve Dr. Sadık AHMET’e değinen ADİL, Mehmet HİLMİ’nin Yeni Ziya ve Yeni Adım gazetelerinde Batı Trakya Türklerinin bilinçlenmesi konusunu, eğitimi, “birlik olma” ruhunu sürekli işlediğini, Türk Azınlık Haklarının milli ve kültürel gelişime katkı sağladığını ifade etti. Akabinde sözlerine Dr. Sadık AHMET’in “Ben bir Türk olduğum için hapse götürülüyorum. Eğer Türk olmak bir suç ise, burada tekrar ediyorum. Ben bir Türk’üm ve öyle kalacağım. Bu mesajımla Batı Trakya azınlığına sesleniyorum ve Türk olduklarını unutmamalarını söylüyorum. Haklarımızı bir gün mutlaka alacağız.” sözlerini hatırlatarak devam eden ADİL, Türkiye Cumhuriyeti’nin kurucusu Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK’ÜN Gençliğe Hitabesi’ni okudu ve son olarak “tekrar ediyorum “Ne Mutlu Türküm Diyene!”, Türkiye Cumhuriyeti’nin 100. Yılı kutlu olsun, ebediyete kadar baki kalsın” diyerek konuşmasını sonlandırdı.

Burak ADİL’den sonra moderatör Azra HASAN konu ile ilgili değerlendirmesini şu sözler ile ifade etti “bu güzel değerlendirmesi için Burak ADİL` e çok teşekkür ediyoruz. Sözlerinin üzerine söylenebilecek pek fazla birşey yok, fakat bize yaptığı hatırlatmaları ciddiye almamız gerekiyor. Öncelikle Türk kimliğimizle gurur duymalıyız. Bilinçli birer azınlık ferdi olarak bize dayatılanları değil de kendi kimliğimizi tayin hakkımızdan vaz geçmemeliyiz. Evet “Ne Mutlu Türküm Diyene!” dedi sayın ADİL. Gerçekten de “Ne Mutlu Türküm Diyene!” Bu akşam bir başka konuşmacımız Sayın Emre KAMİL, Emre bizlere Batı Trakya Türklerinin son dönemde karşılaştığı haksız uygulamaları biraz aktaracak ve buna kendi bireysel tecrübesini de katarsa hepimizi aydınlatmış olur” diyerek sözü Emre KAMİL’e bıraktı.

Burak ADİL’in ardından söz alan Emre KAMİL sözlerine “Kıymetli misafirler hepiniz hoş geldiniz. Öncelikle Batı Trakyalı bir Türk Genci olarak Anavatanımız Türkiye Cumhuriyeti’nin 100.yılıni kutluyorum. Cumhuriyetimizin kurucularına saygı ve minnetimiz arz ediyorum” diyerek başladı. Batı Trakya Türk Azınlığının Batı Trakya’da sadece son 100 yıldır azınlık durumunda yaşadığını , daha önce bu topraklara atalarımız hakim olduğunu aktardı. Bu topraklarda azınlık olarak yaşanan bu son 100 yılda topraklarımızın alındığını, cahil bırakılma politikasının uygulandığını, neredeyse 50 yıl süren “yasak bölge” uygulamasının yaşandığını, Türk azınlığı kendi içinde ayrıştırma politikasının uygulandığını, dernek ve okulların kapatıldığını, müftü seçme hakkımızın tanınmadığını dile getirdi. Batı Trakya Türk Azınlığının, sadece kimliklerine, kişiliklerine ve bu topraklardaki varlıklarına saygı duyulmasını istediğini söyleyen KAMİL, konuşmasına kurucuları arasında yer aldığı Fenerbahçeliler Derneğinin hukuki süreci ile ilgili bilgi vererek devam etti: “Derneğimiz kuruldu, kuruluşumuzdan kısa bir süre sonra Anavatanımız Türkiye Cumhuriyeti’nde çok büyük bir felaket yaşandı, binlerce insan hayatını kaybetti. Bu süreçte dernek olarak elimizden gelen her türlü yardımı yapmaya çalıştık. Derken bir gün basında bir haber yer aldı ve hemen akabinde derneğimize karşı savcılık kapatma muamelesi başlattı. Süreç çok ilginç ilerliyor. Dernek önce kuruluyor, derken yetkililer “aaa kurulmasına izin verdik ama hata yapmışız, kapatılmalıdır” şeklinde bir davranış sergiliyor. Derken sürece “Kafkasköy Pontuslular Derneği” dahil oluyor. Derneğimizin ismindeki “Batı” kelimesi ne hikmetse rahatsızlık vermiş. Yunanistan’da “Batı Trakya” diye bir coğrafi bölge yokmuş, peki bugün Türkiye ya da herhangi bir yerde “Pontus” diye bir bölge var mıdır? Kaldı ki Batı Trakya diye bir bölgenin varlığı Yunanistan tarafından uzun yıllar kabul görmüştür, son zamandaki politika değişimleri Batı Trakya’nın varlığını tarih sayfalarından silemez” söylemlerinde bulunan KAMİL, son olarak Batı Trakya Türk gençleri olarak bu bölgede doğup, büyüyüp, yaşamaya devam ettiklerini dile getirdi ve doğduğu bu toprakları sevdiğini fakat kendi memleketinde insanca yaşamayı hak ettiğini, ettiğimizi söyleyip teşekkürlerini sunarak konuşmasını tamamladı.

GÜNCEL KONULAR | PELİN KOCA MOLLA

Emre KAMİL`den sonra sözü alan moderatör HASAN “Kıymetli misafirler, Batı Trakya çok enteresan bir yer. Bazen konuya şöyle bakmak lazım: aslında bizler Batı Trakya Türkleri olarak tıpkı rahmetli Aziz NESİN'in romanında belirttiği gibi “Yaşar Ne Yaşar Ne Yaşamaz” durumundayız. Peki bu durumda ne yapmalıyız. Yaşadığımızı önce biz kendimiz kabul edeceğiz ki başkaları da kabul etmek zorunda kalsın. Varlığımızı inkar edemesinler. Fakat bunun için de sağlıklı ve hep dediğimiz gibi şuurlu bireyler olmamız lazım. Özgüvenimizin olması lazım, kısacası kendimize emek vermemiz gerekir diye düşünüyorum. Şimdi de bizlere Koray BAĞDATLI Batı Trakya Türkleri, Psiko-sosyal durumları hakkında bir değerlendirme yapacak. Koray BAĞDATLI, söz sizde” diyerek mikrofonu Koray BAĞDATLI`ya bıraktı.

Koray BAĞDATLI, konuşmasını Amin MAALOUF'un “ Ölümcül Kimlikler “ isimli kitabından bazı alıntılar yaparak ve o alıntıları bizim gerçekliklerimize göre yorumlayarak gerçekleştirdi. İlk olarak, yazarın kitapta geçen bir parafın ilk cümlesinde kullandığı “İnsan kendini en fazla saldırıya uğrayan aidiyetiyle tanımlamaya eğilimlidir” ifadesine yer veren BAĞDATLI, yazarın bu ifadesini “Şimdi bir düşünün, Batı Trakya'nın herhangi bir bölgesinde dünyaya geliyorsunuz. Bir evin içerisine doğuyorsunuz. Anne babanızın ismi Ayşe, Fatma, Hasan, Hüseyin. Evde Türkçe konuşuluyor. Televizyonda Türk kanalları izleniyor. Evin yanında camii var orada beş vakit namaz kılınıyor. Babaanneniz Kuran-i Kerim okuyor. Türk spor takımları destekleniyor. Kimlik zaten belli ve ta o aşamalarda içinize işlemeye başlıyor, beyne her şey kodlanıyor çünkü siz busunuz, biz buyuz. Ama gelgelelim zaman geçiyor yaş alıyorsunuz ve bir gün bir okulda, bir üniversitede, askeriyede, kamuda hayatınızın herhangi bir alanında size sen Türk değilsin diyorlar. Kafanız karışıyor, aklınız almıyor bu durumu, ama kimlik orada sapasağlam duruyor. Siz ne olduğunuzu, kim olduğunuzu çok iyi biliyorsunuz.” şeklinde yorumladı. Akabinde, “Kimi zaman bu aidiyeti savunacak gücü kendinizde bulamadığınızda onu gizlersiniz” cümlesinden yola çıkarak “Malumunuzdur, insan hayatına devam edebilmek için bazı yöntemler buluyor. Bunların arasında neyi söyleyip, neyi söylemeyeceğini, nerede, nasıl konuşacağını öğrenmek de var. Özellikle Yunanistan'da üniversite okuyanlar bir geçmişe gitsinler. İlk yıllarını hatta üniversite ortamında ilk günlerini düşünsünler. Yunancası kırık bir şekilde bir üniversiteye giriş yapmışsın, tarih bilgin yetersiz, kendini tanımlama güçlüğü çekiyorsun. Adı Hristo, Maria olan bir arkadaşın senin isminin ilgi çekici ilginçliğini fark edip sana yanaşıyor ve soruyor. Kimsin, nesin sen, necisin, neredensin? İşte orada karakter yapısı devreye geliyor, bizim doğuştan gelen mizacımız. Kimimiz daha atılgan oluyoruz ve çat pat bir şekilde kendimizi ifade etmeye çalışıyoruz, derdimizi ama doğru ama yanlış anlatıyoruz. Kimimiz daha içine kapanık ve sıkılgan oluyor ve “aman şimdi ne anlatacağım” moduna girip bazı şeyleri gizleme yolunu seçiyoruz. Fakat kimlik ve öz yine değişmiyor. Orada, sapasağlam duruyor. “ ifadeleriyle devam etti. Yaptığı son alıntı olan “Bu durumda o sizin içinizin derinliklerinde kalır ve gölgeye sinip ödeme saatini bekler; ama ister sahip çıkılsın, ister gizlensin, ister fazla açık etmeden ya da gürültüyle ilan edilsin, kendinizi özdeşleştirdiğiniz kimlik odur” cümlesini de “ 29 Ocakları bir düşünün. Birileri çıkar ve herkesin sesi olur. İşte böyle zamanlarda, farklı durumlardan dolayı gizleyen de, açıkça söyleyen de aynı safta birleşir. Bu işte, başlangıçta bahsettiğimiz özdeki kimlikle alakalıdır, gerçek kimlik ile. Çok uzağa gitmeye gerek yok. Geçirdiğimiz iki Avrupa Parlamentosu seçimlerine bakalım. Düşünüyorlar ve merak ediyorlar. Dostluk, Eşitlik ve Barış Partisi ne oldu, nasıl bu kadar oy alabildi diye. Çünkü tüm bu anlattığımız durumlarla alakalı bir meseleden bahsediyoruz. Bu işin sosyolojisi ve psikolojisi, bu işin bilimi böyle. Herkes özdeki kimliğini çok iyi biliyor aslında. Bunu anlamadıkları sürece sonuçları kara kara düşünmeye devam edecekler.” şeklinde yorumlayarak konuşmasını tamamladı. Sözlerini yazarın “her yaralı topluluğun içinden önderler belirir” sözü ile sonlandıran BAĞDATLI konuşmasının sonunda “yaralı olduğumuz zamanlarda, yaralarını sarmasını çok iyi bilen bir toplumuz. Gerek önderlerimiz ile gerekse önderlerin arkasında duran kalabalığımız ile. Velhasılıkelam, mücadeleye devam, bilimle, mantıkla ve şuurla” ifadelerini kullandı.

GÜNCEL KONULAR | PELİN KOCA MOLLA

“Sayın Koray BAĞDATLI'ya da çok teşekkür ediyoruz. Bizi bize değerlendirdi. Bir uzman gözüyle bizlerin profilini çizdi. Sözlerinin üzerine yorum getirmek yersiz olur. Fakat, daha önce de değindiğim gibi kendimize emek verip, özgüvenimizi beslersek biz oluruz.” diyen Azra HASAN'ın ardından son olarak sözü Türkiye Cumhuriyeti Gümülcine Başkonsolosu Aykut ÜNAL aldı.

Son olarak söz alan Başkonsolos Aykut ÜNAL, her bir sunuma dair tespitlerini dile getirdi ve azınlığın kendisi anlatmada ve dayatılan kimliği değil, kendi kimliğini sabırla ve durmadan anlatması gerektiğini; işi gereği büyüklerle sıkça temas ettiğini, bir kısım muhatabının “gençler yapamaz, gençler beceremez, gençler altından kalkamaz” görüşünde olduğunu, eğer gençler yapamıyorsa, beceremiyorsa, altından kalkamıyorsa bunun sorumlusunun bu ifadelerin sahipleri olduğunu, bu tavırla gençlere engel olunduğunu vurguladı.

Başkonsolos ÜNAL, Başkonsolosluktan, Batı Trakya Türk Azınlığı kuruluşlarından şüphe duyulmaması gerektiğini, kimsenin gizli bir gündemi olmadığını, Yunanistan'a emanet edilmiş Türk Azınlığının anavatana muhabbet beslemesi kadar eşyanın tabiatıyla uyumlu bir durum olmayacağını, kimileri için korku, kimileri için baskı, kimileri için baltalama gibi hisler ve eylemlerle hiçbir yere varılamayacağını, Azınlığın Yunanistan'ın zenginliği ve Türkiye - Yunanistan ilişkilerinde köprü olduğunu belirtti. Başkonsolos ÜNAL ayrıca, Başkonsolosluk olarak kimseye karşı kimseyi kışkırtmadıkları gibi, Başkonsolosluğa ve Batı Trakya Türk Azınlığı kuruluşlarına, başkanlarına, üyelerine, ayrıca, topluma faydalı konumlarda bulunan veya topluma faydalı olmaya çalışanlara da Azınlık mensupları dahil kimseyi kışkırtmaya gerek olmadığını, bunun faydasının olmayacağını kaydetti. Başkonsolos ÜNAL sözlerine “gençler konuşunlar” diyerek son verdi.

Etkinliğin kapanışında moderatör Azra HASAN “Kıymetli misafirler bugün Batı Trakya Türk Gençliği olarak Türkiye Cumhuriyeti'nin 100. yılını kutlama vesilesiyle bir araya geldik, çok değerli konuşmacılarımız bizlere kendi pencerelerinden değerlendirmelerde bulundular. Günün bir cümle ile özetini yapmak gerekirse, Ulu Önderimiz Mustafa Kemal ATATÜRK'ün sözüyle özetlenebilir: "Benim naçiz vücudum elbet bir gün toprak olacaktır, ancak Türkiye Cumhuriyeti ilelebet payidar kalacaktır." Cumhuriyetin 100.yılı kutlu olsun. Hepinize katıldığınız için teşekkürler.” diyerek etkinliği sonlandırdı.

Etkinliğin kapanışı Genç Akademisyenler Topluluğu Başkan Yardımcısı Emre ALİ'nin hazırlamış olduğu sinevizyon gösterimi ile gerçekleştirildi.

BATI TRAKYA TÜRK ÇOCUKLARI CUMHURİYETİN 100. YILINI KUTLADI

Türkiye Cumhuriyeti'nin 100. kuruluş yıl dönümü nedeniyle eğitimci Hande ERTEM ERGÜN'ün katılımıyla çocuklara yönelik etkinlik düzenlendi. Batı Trakya Azınlığı Kültür ve Eğitim Şirketi (BAKEŞ) tarafından 18 Kasım Cumartesi günü saat 15.00'da Gümülicine Türk Gençler Birliği lokalinde organize edilen etkinliğe çocuklar büyük ilgi gösterdi.

Etkinlik Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Mustafa Kemal ATATÜRK, silah arkadaşları ve vatan uğruna şehit düşen tüm şehitler anısına bir dakikalık saygı duruşuyla başladı. Ardından İstiklal Marşı okundu. Programın devamında eğitimci Hande ERTEM ERGÜN ve çocuklar birlikte ATATÜRK ile ilgili şiirler okudular. Daha sonra çocuklar sinevizyon gösterisi eşliğinde "Parla 100. Yaşındasın" isimli marşı okudular. Etkinliğin sonunda el boyaması ile ATATÜRK'ün resimlerini yaptılar.

DANIŞMA KURULUNDAN EDİRNE ZİYARETİ

Batı Trakya Türk Azınlığı Danışma Kurulu üyeleri, 1 Kasım Çarşamba günü Edirne'ye bir ziyaret gerçekleştirdi. Danışma Kurulu üyeleri ziyaret kapsamında ilk olarak İpsala Kaymakamı Ömer SEVGİLİ ile kahvaltıda buluştu ardından yeni göreve başlayan Edirne Valisi Yunus SEZER'i makamında ziyaret etti. Heyet Edirne ziyareti kapsamında, Türkiye Dışişleri Bakanlığı Edirne Temsilcisi Büyükelçi Murat Ahmet YÖRÜK, Trakya Üniversitesi Rektörü Erhan TABAKOĞLU ve YTB Edirne Koordinasyon Ofisi temsilcisi Fatih OT'a nezaket ziyaretleri gerçekleştirdi.

FUEN TAG YILLIK TOPLANTISI BATI TRAKYA'DA GERÇEKLEŞTİ

Avrupa Milletleri Federal Birliği (FUEN) Türk Azınlıkları / Toplulukları Çalışma Grubu (TAG) 9. Yıllık Toplantısı, 1-4 Kasım tarihleri arasında Batı Trakya'da gerçekleştirildi. Batı Trakya Türk toplumunu FUEN'de temsil eden Avrupa Batı Trakya Türk Federasyonu, Dostluk Eşitlik Barış Partisi ve Batı Trakya Azınlığı Yüksek Tahsilliler Derneğinin ortaklaşa düzenledikleri ve Balkanlar'dan Kafkasya'ya Türk azınlık ve topluluklarını bir araya getiren toplantıya Avrupa'nın sekiz farklı ülkesinden 10 Türk kuruluşunun temsilcileri katıldı. Temsilciler ilk olarak 2 Kasım Perşembe günü Türkiye Cumhuriyeti Gümölcine Başkonsolosu Aykut ÜNAL tarafından kabul edildi. Akabinde Gümölcine Seçilmiş Müftülüğü, DEB Partisi Genel Merkezi, BTAYTD Genel Merkezi, Batı Trakya Azınlığı Kültür ve Eğitim Şirketi, Gümölcine Türk Gençler Birliği ve Batı Trakya Türk Öğretmenler Birliğine ziyaret gerçekleştiren heyet, ziyaret ettikleri kurum ve kuruluşların faaliyetleri hakkında bilgilendirilerek, Batı Trakya Türk toplumunun sorunlarını yerinde görme fırsatı buldular. 3 Kasım Cuma günü İskeçe'ye geçen heyet, önce İskeçe Seçilmiş Müftüsü Mustafa TRAMPA ile bir araya geldi, ardından da İskeçe Türk Birliğine ziyaret gerçekleştirdi.

BTAYTD KADINLAR KOLU'NDAN "PSİKOEĞİTİM GÜNLERİ"

Batı Trakya Azınlığı Yüksek Tahsilliler Derneği Kadınlar Kolu 3 ve 4 Kasım tarihlerinde "Psikoeğitim Günleri" adlı bir eğitim düzenledi. 3 Kasım Cuma günü BTAYTD Gümölcine Merkez Lokalde, 4 Kasım Cumartesi akşamı da İskeçe Kültür Merkezi'nde gerçekleşen eğitime konuşmacı olarak Uzman Psikolog ve Aile Danışmanı Sibel TOP katıldı. Eğitime tanışma oyunu ile başlayan Sibel TOP, konuşmasında psikolojik şiddet nasıl anlaşılır, etkileri nelerdir, fail ve kurbanların özellikleri, mobbing ve psikolojik şiddetle başa çıkma yöntemleri konularına değindi. Eğitim sonunda interaktif olarak katılımcıları da etkinliğe dahil etmek amaçlı "Sihirli Kutu" adlı oyun oynandı. Soru cevap ile tamamlanan etkinlikten tüm katılımcılar verimli bilgiler edinerek ayrıldı.

BTAYTD KADINLAR KOLU'NDAN İSTANBUL KÜLTÜR GEZİSİ

Batı Trakya Azınlığı Yüksek Tahsilliler Derneği Kadınlar Kolu 25-26 Kasım tarihlerinde Şükriye MEMET başkanlığında İstanbul'a bir kültür gezisi düzenledi. Gezi kapsamında 25 Kasım Cumartesi sabahı ilk olarak Zeytinburnu Mozaik Kafe'de kahvaltılı eden grup ardından 1923 Müzikali'ni izlemek için Zorlu Performans Sanatları Merkezi'ne geçti. Cumhuriyet'in 100. Yılına özel hazırlanan müzikalde, Milli Mücadele serüveni müzik, dans, muhteşem sahne tasarımı ve multimedya şovu eşliğinde 100 kişilik dev kadro ile sahnelendi. 26 Kasım Pazar günü Yerebatan Sarnıcı Müzesi ve Şerefiye Sarnıcı ziyaret edildi. Şerefiye Sarnıcı'nda tarihin sanat ve teknoloji ile buluştuğu 360° projection mapping sistemi ile müthiş bir görsel şölene de şahitlik edildi. 2 saatlik serbest zamanın ardından geri dönüş yoluna çıkıldı. Kadınlar, gençler ve çocuklardan oluşan grup yepyeni deneyimler ve güzel anılarla geziyi tamamladı.

24 KASIM ÖĞRETMENLER GÜNÜ'NÜ BATI TRAKYA'DA KUTLADI

24 Kasım 2023 Cuma akşamı saat 18.30'da düzenlenen etkinliğe Türkiye'nin Gümülcine Başkonsolosu Aykut ÜNAL ve eşi İlayda ÜNAL, birçok kurum ve kuruluş başkanları, yerel yöneticiler, genç ve emekli öğretmenler katıldı. Ev sahibi olarak BTTÖB Başkanı Aydın AHMET ve yönetim kurulu üyeleri, etkinliğe katılan protokol üyelerini ve diğer davetlileri en güzel şekilde ağırladı. Etkinlik, başta Başöğretmen Mustafa Kemal ATATÜRK olmak üzere ebediyete intikal etmiş tüm öğretmenler için bir dakikalık saygı duruşu yapılmaya başladı. Ardından BTTÖB Başkanı Aydın AHMET katılımcıları selamladı, onlara günün anlam ve önemini belirten bir konuşma yaptı. Akabinde Asel DUBAN tarafından "Öğretmenim" şiiri okundu. Ardından Türk Sanat Müziği Sevenler Derneğinin Sanat Müziği Topluluğu, Öğretmen Marşı ve Türk Sanat Müziğinin önemli eserlerinin seslendirildiği bir konser verdi. Programın devamında Erkan DEMİROĞULLARI yönetiminde Gümülcine Türk Gençler Birliği Halk Oyunları ekibi sahne alarak oyunlar sergilediler. Etkinlikte son olarak, Gökhan MUSTAFA ve Tülin HACİHALİL yönetimindeki İskeçe Türk Birliği Halk Oyunları ekibi sahne aldı.

İSKEÇE TÜRK BİRLİĞİ STRAZBURG ZİYARETİ

İskeçe Türk Birliği Başkanı Ozan AHMETOĞLU ve Avukat İlker ÇAVUŞOĞLU Türk azınlık dernekleriyle ilgili Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) kararları için Strazburg'a gitti. İskeçe Türk Birliği başkanı Ozan AHMETOĞLU'nun sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımındaki ifadeleri şu şekilde: "İskeçe Türk Birliği olarak, Yunanistan tarafından uygulanmayan Batı Trakya Türk azınlık dernekleriyle ilgili Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) kararları için bir kez daha Strazburg'dayız. Avrupa Konseyi'ne bağlı kurumlar ve Avrupa Konseyi üyesi ülkelerin Strazburg'daki daimi temsilcilikleriyle görüşmelerimiz oluyor. Bu çerçevede İskeçe Türk Birliği ve "Bekirusta Davalar Grubu"ndaki diğer Türk azınlık dernekleriyle ilgili AİHM kararlarının Yunanistan tarafından uygulanmaması nedeniyle devam eden haksızlığın ve mağduriyetin sona ermesi talebiyle, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi toplantısı öncesinde temaslarda bulunuyoruz. Talebimiz ve beklentimiz; Yunanistan'ın uluslararası hukuka saygı göstererek, 15 yıldır uygulamadığı Türk azınlık dernekleriyle ilgili AİHM kararlarını uygulaması, İskeçe Türk Birliği ve diğer Türk azınlık derneklerinin yasal statüsünü ve tüzel kişiliğini iade etmesi - tanınması, 1983 yılından bu yana süren haksızlığın, mağduriyetin ve adaletsizliğin sona erdirilmesidir."

GÜMÜLCİNE TÜRK GENÇLER BİRLİĞİ ULUSLARARASI YÖRÜK TÜRKMEN FESTİVALİNE KATILDI

Gümülcine Türk Gençler Birliği, 3-5 Kasım tarihleri arasında Türkiye'de Antalya Büyükşehir Belediyesi tarafından düzenlenen Uluslararası Antalya Yörük Türkmen Festivali'ne katıldı. Bu yıl ikincisi düzenlenen festivale GTGB çatısı altında faaliyet gösteren biçki-dikiş ve nakış kurs eğitimcilerinden oluşan bir heyet katıldı. Heyeti, festivalde Batı Trakya'nın kültürel ve yöresel tarihinde unutulmaya yüz tutmuş geleneksel el sanatlarını ve eserlerini sergiledi.

TÜRK EDEBİYATINDA BİLİNMESİ GEREKEN KADIN ŞAİRLER VE ŞİİRLERİ -I-

Zeynep Hatun

On beşinci yüzyıl Divan şiirinin adı bilinen ilk kadın şairi Zeynep Hatun'u kimi kaynaklar Amasyalı; kimi ise Kastamonulu olarak yazar. Kadı Mehmet Efendi'nin kızıdır. Arapça ve Farsça öğrendi. Musiki ile de ilgilendiği söylenir. Asıl adı Zeynû'n Nisa'dır.

Zeynep Hanım, evlenmeden önce Fatih Sultan Mehmet adına Türkçe ve Farsça şiirlerden oluşan bir divan hazırlayıp, sultana sunar. Zeynep Hatun'un divanı maalesef günümüze ulaşmamıştır. Kadı İshak Fehmi Çelebi ile evlendikten sonra, eşi şiir yazmasına ve şiir sohbetlerine katılmasına izin vermez, bu yüzden şiiri bırakmak zorunda kalır. Zeynep Hatun, 1474 yılında Amasya'da ölür.

Farsçayı şiir yazacak kadar iyi bilen Zeynep Hatun, çağdaşı olan Mihri ile, daha sonraki yıllarda ise şairliği bakımından Fitnat Hanım ile bir tutulmuştur. Zeynep Hanım, şiirlerindeki hayali sevgiliyi tıpkı erkekler gibi tasvir eder. Kadınları dedikoducu, tembel olarak betimlemesi, devrin erkekleri tarafından çok beğenilir. Zira Klasik Türk şiirinde erkek şairler kadınları, yaradılıştan cahil, akli kısa, güvenilmez, fettan, kurnaz, vefasız, sadakatsiz gösteren bir kabul içinde bu olumsuz bakışı sürekli yinelerler.

Keşfet nikabını yeri göğü münevver et
Bu alem anasını firdevs-i enver et
Depret lebini cüşe getir havz-i kevseri
Anber saçını çöz bu cinanı muattar et

(Yeryüzündeki örtüyü kaldır, güzelliğinle yer gök aydınlansın
Dünyayı çevresine ışık saçan cennet haline getir!
Dudağındaki lezzeti tattır, cennetteki kevser suyu ile dolu havuzdan içmiş gibi
olayım! Amber kokulu saçını çöz de cihan güzel kokularla dolsun.)

Kültür seviyesi yüksek bir aileye mensup olan Mihrî Hatun, 1460 ya da 1461'de Amasya'da doğdu ve 1506'da yine burada öldü. Asıl adı Mihrünnisa ya da Fahrünnisa'dır. Kadı olan babası Yahyazade Mehmet Çelebi ona 'Mihrî'(güneş, sevgi) mahlasını (takma ad) uygun bulmuştu. Amasya'da yetişen şair, buradaki edebiyat meclislerine katılarak kendini geliştirir. Arapça ve Farsça'yı öğrendiği, kendi şiiri ve kaynaklar ile sabittir.

Kadınların okuyup yazma bilmediği, erkeklerin çevresine giremedikleri o dönemde II. Bayezid'in Amasya'da vali olarak bulunan şehzadesi Ahmet'in sarayında kurduğu bilim ve şiir meclislerinde Mihrî Hatun da bulunmuştur. Bu da kendisinin o dönemde saygı duyulan ve takdir edilen bir şair olduğunu gösteriyor.

Mihrî Hatun çok güzel bir kadın olduğu halde hiç evlenmemişti. İskender Çelebi'yle olan aşkının da platonik düzeyde kaldığı söylenir. Mihrî Hatun, bilgisi, güzelliği ve sanatı ile çevresindeki insanlar tarafından çok sevilen ve sayılan bir kişiydi. Daha çok yalın bir dille yazdığı kaside ve gazelleriyle tanındı. Sade bir dille, zorlanmadan söylenmiş izlenimi veren, duyarlıklı şiirler yazdı.

Divan edebiyatında pek görülmediği halde, güncel konulara değinen şiirler yazdı. Şiirleriyle duygulu aşklarını, o günün koşullarının elverdiği ölçüde açık bir biçimde ifade etti. Hatta kimi şiirlerinde aşık olduğu kişinin adını açıkça yazdı. Döneminin tabularını zorlayan ve düşündüklerini cesurca söylemeyi başaran Mihrî Hatun, bu nedenle Antik Yunan kadın filozofu ve şairi Sappho ile kıyaslanmıştır.

Mihri Hatun
(1416-1506)

Râzıyam cânâ gerek ağlat gerek güldür beni
Dönmezem senden gerek dirgür gerek öldür beni
Mihrî'yem aşkunda dahi nice yıl yeldür beni
Sâdıkam yolunda ben Allah hakkıçün begüm

(Ey sevgili! Beni ister ağlat, ister güldür, razıyım.
İster yaşat, ister öldür senden vazgeçmem.
Ben nice yıl aşkının peşinden koşacak olan
Mihrî'yim.
Beyim, Allah hakkı için ben senin yolunda
sadığım.)

Leyla Saz
(1850 – 1936)

Kıl meclisi âmâde ne derlerse desinler
İç dilber ile bâde ne derlerse desinler.
lemde nedir farkı bana medh ile zemmin
Sağ olsun ahıbbâ da ne derlerse desinler.

(Aldırma buluş sevdiğinle,
Çıkar keyfini birlikteliğin, ne derlerse desinler.
Övgüye de, yergiye aldırمام
Dostların canı sağ olsun, ne derlerse desinler.)

1850 yılında İstanbul'da dünyaya geldi. Annesi Nefise Hanım; babası, Osmanlı saray hekimlerinden Hekim İsmail Paşa'dır. Babasının sarayın harem bölümünün özel doktoru olarak görev yapması sonucu Leyla Hanım, ablası ile birlikte sarayda yaşadı; çocukluğunda yedi yılı sarayda geçti. İmparatorluğun zor günlerine, Cumhuriyet'in kuruluş mücadelesine de tanık olur.

Abdülmecid'in kızı Münire Sultan'ın nedimesidir, dolayısıyla onunla birlikte eğitim görür. Leyla Hanım, sarayda ilk piyano derslerini alanlar arasındadır. Fransızca, Rumca, Arapça ve Farsça öğrenir. Devrin çok ünlü bestekar ve hocalarından önce Batı musikisi, daha sonra da Türk musikisi dersleri alır.

1869 yılında Giritli Sırrı Paşa ile evlenir, 4 çocuğu olur. Leyla Saz, 1921 yılında yetmişli yaşlarında iken haremdeki anılarını, Vakıf ve İleri Gazetesi'nde yayımlar.

1934 yılında Soyadı Kanunu'nun çıkmasından sonra Saz soyadını alır; nedenini ise "Kendimi bildim bileli günüm müziksiz geçmedi" ifadesiyle açıklar.

1895'te İstanbul'a yerleşti; kendisini müziğe ve şiire adadı. Osmanlı'daki kadın hareketi içinde yer aldı. "Hanımlara Mahsus Gazete"de yazılar yayımladı. Anılarını kaleme aldı. 70'li yaşlarında iken Bostancı semtinde bulunan köşkünün yanması ile notaları, şiirleri ve hatıra defterlerinin kül olunca eserlerini yeniden toplama azmini gösterdi. Şiirlerini daha sonra "Solmuş Çiçekler" adlı kitapta bir araya getirdi (1928); anılarını yeniden yazdı.

Leyla Saz Hanım 6 Aralık 1936'da, İstanbul'da vefat etti. Edirnekapı Şehitliği'ne defnedildi.

Nigâr Hanım, 1856 yılında İstanbul'da doğdu. Babası, 1848 Macar İhtilali mültecilerinden, Macar asıllı Osman Paşa'dır.

7 yaşında iken Madam Garos'un yatılı okuluna devam eder. Burada Fransızca, Rumca, Ermenice, İtalyanca, piyano, resim, dikiş, dersleri görür. Daha sonra evde piyano ile dil dersleri (Arapça, Farsça) alır.

Macar kökenli babası Osman Paşa, başta itiraz etse de, ailenin baskısı sonucu kızını 13 yaşındayken İhsan Bey'le evlendirir. Bu evlilikten, Nigâr Hanım'ın 3 oğlu dünyaya gelir. 1902 yılında eşinden ikinci ve son kez ayrılır.

Nigâr Hanım şiir yazmaya erken yaşlarda başlamıştı. İlk şiiri, küçük yaşta bir araba kazasında ölen erkek kardeşi Ali için yazdığı bir mersiyedir (ölen bir kimse için yazılan övgü şiiri). Biçim ve dil bakımından her zaman eskiye (Divan edebiyatına) bağlı şiirlerinde genellikle hüznün ve acı vardır. Özel yaşamındaki mutsuzluğu duyarlı ve lirik bir söyleyişe yol açmıştı onda.

Nigâr Hanım döneminde en fazla yabancı dil bilen kadın şaire olarak dikkati çeker. Kadın ediplerin az olduğu, onların da erkek adları arkasına gizlendiği bir dönemde Nigâr Hanım, gerçek kimliğini saklamadan duygularını samimiyetle ifade ettiği Avrupaî tarzda eserler vermesi, şiirlerinin yabancı dillere çevrilmesi, sosyal yaşantısı bakımından farklı ve yeni bir imaj oluşturmasıyla modernleşme sürecinin "öncü" Türk kadınları arasında yer alır.

Savaş yıllarının salgın hastalığı tifüse yakalandı. Kaldırıldığı Şişli Etfal Hastahanesi'nde 1 Nisan 1918'de vefat etti.

Şair Nigar Hanım
(1856 - 1918)

Feryad ki feryadıma imdad edecek yok
Efsus ki gamdan beni azad edecek yok
Tesir-i muhabbetle yıkılmış güzel ama
Virâne dili bir daha abad edecek yok
Kes varsa alakan bana ey tali"-i dunum
Sen var iken alemde beni yâd edecek yok

(Feryad adlı gazelinde, daha önce sevgilinin muhabbetinin tesiriyle ona aşık olduğunu, ama daha sonra kendisini unuttuğunu dile getirerek gönlünün o tesirle harap olduğundan ve onu tekrar mamur hale getirecek kimsenin bulunmadığından şikayet eder; bütün bunların sorumlusu olarak bahtını gösterir.)

Makbule Leman
(1865 – 1898)

Kadınlık

Kadınlık, ruh-ı mânâ-yı fazilet
Kadınlardan gelir efkâra vüs'at;
Nezaketler içinde bir metânet,
Nümayandır kadınlarda hakikat.

İki hemşiredir iffet ile zen,
Vefâdâri, nezahet, hüsn-i ahlâk
Cihanda hep bu ehsâs-ı lâtife
Emanettir bu mâhluk-ı zayıfa.

(Fazilet kadının ruhunun manasıdır. Kadın, aile içinde temel değerleri korumaya sebat ederken, metanetini nezaketle birleştirir. Kadın realisttir, iffetlidir, temizdir, ahlaklıdır. Bütün bu kıymetler, o zayıf mahluka emanet edilmiştir.)

Şair 1865 yılında Göztepe / İstanbul'da dünyaya geldi. Asıl adı Fatma Makbule'dir. Leman adını mahlas olarak seçmiştir. Babası, V.Murad'ın sarayında dairesinin müdürlüğünü yapan Kahvecibaşı İbrahim Efendi idi.

1881 yılında aynı zamanda şair de olan Dahiliye Müsteşarı Mehmed Fuad'la evlenir. Beşiktaş'daki konaklarının selamlık kısmını kız öğrenciler için düzenler; kendisi de Osmanlıca dilbilgisi ve Farsça dersleri verir.

Şiirlerinde lirik söylemi tercih eden sanatçının öykülerinde ise modernleşmeye açık, toplumun kabul ettiği şeyler bağlamında yenilikler sunan, feminal söylemi vardır. Makbule Leman'ın şiirlerinin dili, hikayelerinin dilinden daha ağırdır. Aruz vezni ile yazması, dini şiirlerinde geleneği devam ettirmeye çalışması, bazen dile fazla önem vermemesi, onun şiirini biraz ağırlaştırır. Ahlaka ve kadın terbiyesine ilişkin yazıları nedeniyle kendisine "Şefkat Nişanı" verildi.

Hazine-yi Fünûn ve Hanımlara Mahsus Gazete'de yayımlanan eserleri ile yayımlanmamış eserlerini "Makes-i Hayal" adlı kitapta derledi. Sekiz şiir, üç öykü ve bir de okuyucuya yazılan mektuptan oluşan ve yazarın tek kitabı olan Makes-i Hayal, 11 Şubat 1897'de yayımlandı.

Şiir ve yazılarının çoğunu hasta yatağında yazdı. Hayatının son on dört yılını sağlık sorunları ile geçiren Makbule Leman, 1898 yılında henüz 33 yaşında yaşama veda eder.

Devam edecektir...

SEREBRAL PALSİ

Serebral Palsi çoğunlukla doğumdan önce olmak üzere olgunlaşmamış beynin gelişmesi sırasında meydana gelen hasardan kaynaklanır. İnsan vücudundaki kasların hareketlerini, tonusunu veya vücudun duruşunu etkileyen bir grup fiziksel engel durumuna verilen isimdir ve amaçlı bir şekilde hareket etme kabiliyetini engeller.

Serebral Palsi adale sertliğinde bozukluk, postür duruş bozukluğu ve bozuk hareket görünümü vardır. Serebral Palsi gelişimsel bir bozukluktur. Motor fonksiyon bozukluğun yanında duyu bozuklukları, gözde kayma, titreme, zeka geriliği, davranış bozuklukları, öğrenme güçlükleri, dil konuşma bozuklukları ve ağız dış problemleri görülmektedir. Beyinde motor bölgenin kol, bacakların tam kullanımı, yürüme, yemek yeme, merdiven çıkma gibi günlük yaşamı sürdürmeye yarayan hareket yeteneğini sağlayan beyin bölgesi gelişimi 7-8 yaşlarında tamamlanır. Serebral Palsi beyin hasarı ilerleyici değildir, fakat ortaya çıkan sonuç ömür boyu devam eder.

Serebral Palsin Doğum Öncesi Nedenleri:

- Genetik durumlar
- Hamilelik döneminde geçirilen enfeksiyonlar
- Bebegin anne karnında oksijensiz kalması
- Plesentanın gelişim bozukluğu
- Metabolik hastalıklar
- Madde bağımlılığı
- Sigara, alkol
- Akraba evliliği
- Beslenme bozuklukları
- Annenin aldığı ilaçlar
- Hamilelik döneminde geçirmiş olduğu tıbbi müdahale

Doğum Sırasında Oluşan Nedenler:

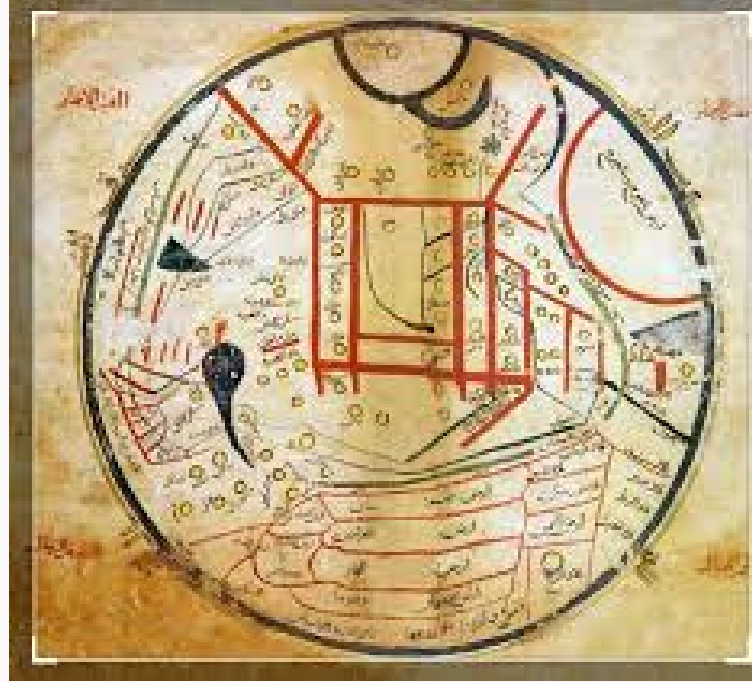
- Kordon komplikasyonu
- Erken doğum veya geç doğum
- Zor doğum
- Vakkumlu doğum

Doğum Sonrası Nedenleri:

- Kafa travması
- Düşük doğum kilosu
- Tümör
- Sarılık
- Menenjit
- Nöbetler(epilepsi, konvülsyon)
- Ensefalopeti

ÜÇ BİÇİMDE DİLİN SIRALANIŞI

Dilin ilerlemesi insanların diğer bakışlardan ilerlemesine bağlıdır. İnsanlar ilerleme yolunda daima birlikte ilerlemeyip, her bir basamakta birçok yolcu bırakan bir kervana benzetilmektedir. İnsanların bir kısmı bu yolunun hedeflenen noktasına vardıkları halde, birçokları da oldukları yerde yol katetmeden kalmışlardır. Dil de bu genel duruma bağlı olarak, çeşitli devirlerdeki halini ve ilerleme yolunda atlamış olduğu dereceleri görebiliriz. Yeryüzünde tümüyle ilkel kalmış bir kavim yoktur. Doğa bilimciler, konuşulan ya da konuşulmuş tüm dillerin durumunu araştırırken, üç biçimde bulunduğu keşfederek, dilleri üç sınıfa ayırmışlardır. Bunları sırayla ele alacak olursak; birincisi, “tek heceli diller”, ikincisi, “bitişken diller”, üçüncüsü, “bükümlü diller”dir. Tek heceli dillerde çekim ve türetme ekleri meçhul olup, bu dile ait kelimelerin bir hal beyan eden tek heceli seslerden oluştuğu görülür. İlkel toplumlarda insanların çıkardığı seslere benzetilir. Birleştirilmeye çalışılsa da bir bitişiklik sağlamazlar her biri kendi özelliğini korur. İkinci sınıfı oluşturan bitişken diller, tek heceli diller gibi birkaç heceden oluşur. Bunlar bir araya getirilirse bir tanesi kendi özelliğini korur. Diğerleri asli olana yardımcı olur.

Üçüncü sınıfı oluşturan bükümlü dillere gelince, istenilen anlama göre değişim geçirirler ve farklı biçimlere girerek bu şekilde birçok kelime türer. Hakikaten, bitişken dillerin tek heceli dillerden ve bükümlü dillerin de bitişken dillerden doğmuş olduğunu söylemek mümkündür. Bu değişimin sebebi şu şekilde anlaşılabilir: yalın halde kalarak, tek heceli sayılan bir dilde, yan yana konulan yalın ve çekim eki almamış kelimelerin bir takımı edatlar yerine kullanılarak birleştirilmiştir. Böylece gayet düz bir tür çekim meydana gelmiştir. Bu da insan düşüncesinin ilerlemesinin bir sonucudur. Bu değişim, tek heceli dillerden bitişken diller haline geçmesi demektir. Bitişken dillerde edat sınıfına geçmiş kelimeler zaman aşımına ve insan düşüncesinin ilerlemesine bağlı olarak, kelimenin yalın hali ile birleşip kaynaşarak türeme kelimeler meydana gelmiştir. Bu değişim ise dilin bitişken dillerden çıkıp, bükümlü diller sınıfına geçmesine sebep olmuştur.

SOSYAL ROLLER VE ROL ÇATIŞMALARI

Feriha DERVİŞ
Psikolojik Danışman

Dergimizin Kasım sayısında Psikolojik Danışman Sn.Feriha DERVİŞ ile "Sosyal Roller ve Rol Çatışmaları" ile ilgili keyifli bir söyleşi gerçekleştirdik. Vermiş olduğu bilgilerden dolayı kendisine teşekkür ederiz.

Rol teorisi nedir?

Rol teorisi, sosyolojide ve sosyal psikolojide, insanların günlük faaliyetlerinin çoğunun sosyal olarak kategorilere göre şekillendiğini söyleyen kavramdır. Bu kategoriler örneğin ebeveyn, evlat, gelin, kaynana, hala, dayı, öğretmen, hemşire, işçi gibi tanımlanmıştır. Her rol, toplumda bir kişi tarafından üstlenmesi beklenen standart davranışları ve yerine getirmesi gereken birtakım görevleri, beklentileri kapsamaktadır. Kısacası her insan farklı durumlarda değişik roller üstlenir ve her birinin davranış kalıbı diğerine göre değişiktir. Bulduğumuz bu farklı pozisyonlarda kendimize yakıştırdığımız rollere uygun davranırız. Kişinin ilgi, meşguliyet ve çabasına göre üstlendiği bazı roller güçlenirken bazıları ise zayıflar.

Sosyal rollerimiz nelerdir?

Toplum içerisinde her birimizin sahip olduğu roller vardır. Bu rollerin bazıları doğuştan geldiği gibi bazıları da sonradan edinilmiş olabilir. Mesela şu anda röportaj yaptığım kişi Enise benim için arkadaş konumundadır. Evine gittiğinde eş, aile evinde ise evlat ve kardeş. Biz Enise'den rastgele davranışlar gerçekleştirmesini değil, üstlendiği rollere göre davranışlar sergilemesini bekleriz. Günlük yaşamımızda da farklı insanlarla bir şekilde sürekli iletişim halindeyiz. Herkesin konumuna göre belirli sorumluluklar alması beklenir. Bazı sosyal roller yüklenir ve o konumdaki kişilerden davranış, sorumluluk ve haklar açısından beklentiler oluşur. Buna "Sosyal Roller" denir. Sosyal roller, bireyin bazı işlerde sorumluluk almasını beklediği gibi bazıları da sorumluluk beklemez. Mesela anneden babanın, babadan da annenin sorumluluklarını alması çoğu durumda istenmez.

Daha spesifik bir örnek verecek olursam; insan doğar, büyür ve yaşamına devam ederken sahip olduğu roller bir anda değişmez. Bu süreçte sahip olunan roller zaman içinde değişime uğrar. Kişi, ailenin tek çocuğu olarak dünyaya geldiğinde evin çocuğu rolündedir. Bir süre sonra bir kardeşi olduğunda büyük kardeş rolüne sahip olur. Okula gittiğinde görev alabilir, başkan olabilir. Kariyer yapıp bir doktor, mühendis olabilir. Evlenip bir eşe ve çocuğa sahip olabilir, bununla birlikte bir ebeveyn ve eş rolü elde edebilir. Hayatının her safhasında farklı roller edinir ve bu rollere göre davranışlar sergiler.

Burada üzerinde durmak istediğim asıl mesele, kişiler için yeni bir sosyal rolü benimsemek veya bu role adapte olmak bazen zorlayıcı olabilir. Çünkü bireyin kişisel olarak sahip olduğu rolleriyle, sosyal roller arasındaki beklentileri dengelemeyi öğrenmesi gerekir. Bu süreçte farklı rollerin talepleri çelişki doğurabilir ve kişi birden fazla rol arasında kaldığını hissettiğinde bu 'rol çatışmasına' yol açabilir.

Sosyal rol çatışması nedir?

Kişinin aynı anda iki ya da daha fazla rol içinde bulunması ve birisine uygun davranırken diğerine uygun davranmakta zorluk çekmesi diyebiliriz. Mesela kişi iş yerinde çok başarılı olabilir fakat evin içinde kötü bir eş olabilir. Bunun dışında çocukları sevmeyen birinin öğretmen olması veya yemek yapmayı sevmeyen birinin restoranda çalışması gibi örnekleri çoğaltabiliriz. Burada bireyin üstlendiği rollerin örtüşmediğini ve hem kendini hem de yaptığı işi etkilediğini çok rahat görebiliriz. Daha önce de dediğim gibi, içinde bulunduğumuz roller topluma göre şekillenir. Bu şekilde rolün gereklerinin birbirleriyle uyuşmaması durumuna rol çatışması denir.

Rol çatışması kişiler arası çatışmaya da sebep olabilir. Kaygıya, strese, endişeye ve üstlenilen birden fazla roller, yönetmede zorluğa yol açabilir. Bu zorluklar rolde düşük performansa sebep olabilir ve kişinin fiziksel ayrıca zihinsel sağlığını olumsuz etkileyebilir. Tabiki tüm bunların yanında bir dereceye kadar rol çatışmasının normal hatta kaçınılmaz olduğunu bilmeliyiz. Önemli olan bunun temel bir yaşam becerisi olduğunu unutmamak ve yönetebilmeyi öğrenmektir.

Kısaca tavsiye ve öneriler

Her bireyin çeşitli sorumlulukları vardır. Rol çatışmasının gerçekleşmesinde bu sorumlulukların oldukça etkili olduğunu söyleyebiliriz. Çoğu zaman kişiler kendilerine verilen günlük yaşamdaki görevler konusunda problem yaşayabilmektedir. Aslen üstlenilen rol dışında farklı taleplerde bulunulması, rol çatışmasının meydana gelmesindeki en büyük nedendir. Rol çatışması her alanda ve durumda yaşanan bir durum olduğundan dolayı kişiler kendilerini anlayabilmek için somut bir örneğe ihtiyaç duyabilirler. Rol çatışması, kişinin yapısı gereği yerine getiremeyeceği görevleri üstlenmesi ve tamamlaması istendiğinde ortaya çıkar. Çok utangaç ve çekingen birinin lider vasfı taşıyabileceği bir konumda olmaya zorlanması buna bir örnek olabilir.

Belli bir sosyal rol üstlenmiş kişilerin buldukları ortam ve konumların birbiriyle uyuşmaması, birbirlerinden karşılıklı olarak sorumluluk beklemeleri ve yerine getirilmeyen sorumluluklar sonucunda çatışmalar gerçekleşebilmektedir. Maalesef bu çatışmaların kişilerde huzursuzluğa, strese, panik halinde olmaya ve özgüvende azalmaya sebep olduğu gözlenmektedir. Bu durum çözülmediğinde enerji kaybı ve yaşamsal isteklerin azaldığını söyleyebiliriz. Rol çatışmaları yüzünden yaşanan problemlerin ve bu çatışmaların beraberinde getirdiği kişilerler arası iletişim sorunlarının asıl kaynağının bulunarak çözümlenmesi gerekmektedir. Rol çatışması bir hastalık değildir ancak kişinin yaşamında zorluklara yol açtığı için çözüme ulaştırılması gerekmektedir. Böyle bir durumdan şüphelenenlerin bu konuda uzman olan kişilere başvurarak yardım talep etmeleri gerekmektedir.

BEYAZIN EN SAF HALİ: ALBİNO

Dünya'da herkes eşit şartlarda doğmuyor ve bazı insanların daha fazla dikkat çeken farklılıkları bulunuyor. Bu farklılıklar o kişileri özel kılıyor. Bu farklılıklara doğru bir pencere açacak olsak sizce "Albinizm (albino) nedir?" Ya da hiç çevrenizde albinizimli birey var mı? Albinizimli insanlar genellikle beyaz tenli, beyaz saçlı, göz rengi mavi, renksiz kıllara sahip olan kişilerdir. Pek çok eski kültürde, albinolu doğan çocuğun "doğaüstü" güçlerinin veya aile için "kötü talih" olduğuna inanılmış. Albinizm nedir sorusu kadar albinizmin neden kaynaklandığı da merak konusudur. Tıp literatüründe albinizm halk dilinde bilinen adıyla albino, dünya genelinde 17.000'de 1 oranında görülmektedir. İnsan vücudu renkli bir yapıya sahiptir. İnsan vücuduna bu rengi veren vücudumuz tarafından salgılanan melanin hormonudur. Renklendirmeyi sağlayan melanin pigmentinin yetersizliği ya da yokluğu albino hastalığına sebep olmaktadır. Albino yalnızca genetik olarak anne ve babadan aktarılır, hastalıkta çevresel etmenlerin hiç bir önemi yoktur. Bu hastalık genel olarak ten, göz ve tüm vücut kıllarını etkilemektedir. Albinizm vücudun ışığa karşı hassasiyetine, görme yetisinin zayıf olmasına, şaşılık gibi durumlara sebep olmaktadır. Albino; insan, hayvan ve bitkilerde de görülmektedir.

Albino Teşhisi Nasıl Konulur?

Albino hastalığı genellikle doğumla birlikte teşhis edilir. Bebeğin doğumuyla birlikte cildi, saçı, gözleri incelenir ve bir farklılık olup olmadığına bakılır. Kesin tanı için ise genetik test yaptırmak şarttır. Genetik test ile bebeğin gözündeki pigment eksiklikleri tespit edilir ve durumu tetikleyen gen bulunarak hastalığın teşhisi konulmuş olur.

Albino'nun Belirtileri Nelerdir?

Albinizmde belirtiler cilt, saç ve gözlerde meydana gelir. Albino olan kişilerin cilt ve saç renkleri normal insana göre daha açık tonludur. Bu renk genellikle beyaz olmakla birlikte beyazdan kahverengiye kadar geniş bir skalada yer alır. Bu hastaların güneşe maruz kalmaları durumunda çil, güneş lekeleri, güneş yanıkları, pigmentli veya pigmentless benler de oluşabilir. Bunların yanı sıra albinizm bireylerde genel olarak soluk saç, cilt ve gözler, şaşılık, görme sorunları, ışık duyarlılığı gibi belirtiler de ortaya çıkmaktadır. Melanin pigmentinin yokluğu ile birlikte saçlar, kirpikler, kaşlar ve kıllar beyaz renkli çıkar. Bu hastalığın vücuttaki tüyler kadar deriyi, gözleri ve birçok organı da etkileyebildiğini unutmamak gerekir.

Albino'nun Tedavisi Var mıdır?

Çok sık görülmeyen bu hastalığı tamamen geçiren veya iyileştiren bir tedavi yöntemi araştırmalara göre ne yazık ki yoktur. Fakat hastalığın etkilerini en aza indirebilmek adına çeşitli önlemler alınabilir. Bu hastalıkta en çok etkilenen cilt ve görme sorunları çeşitli yöntemlerle en aza indirilebilir. Bu süreçte dermatoloji, göz hastalıkları ve genetik bölümleri iş birliği içinde çalışmalı aynı zamanda gözlerin etkilenmemesi ve göz kayıplarının önüne geçilebilmesi için bireyin düzenli olarak göz kontrollerini yapması ve doktorun her konuda talimatlarına uyması gerekir.

Hani size girişte bir soru yöneltmiştim... Çevrenizde albinizimli bir birey var mı? diye... Benim var, ismi Yusuf... Peki bu kişiler psikolojik olarak neler yaşıyorlar?

Albinizimli Yusuf, onun gibi aynı kaderi yaşayan bireylerde dış görünüş olarak çevrelerindeki insanlardan farklı oldukları için çocukluktan itibaren çeşitli problemler yaşamaktadır. Bu problemlerden başlıcaları; saç ve tüylerinin renginden dolayı toplum tarafından "yaşlı" olarak nitelendirilmeleridir. Bu rahatsızlığın bulaşıcı olduğunun düşünülmesi ile birlikte bu kişilerle insanların temas kurmak istememesi gibi sorunlar yer almakla beraber, bireyde özgüven kaybı oluşmakta, toplum içerisinde izole olmayı istemektedirler. Her konuda olduğu gibi yine aileye düşen rol çok önemlidir. Aile başta bu durumu kabullenmeli, çocuğun da bunu kabullenmesi için ona destek olmalıdır, onu teşvik etmelidir.

Son olarak, tüm renkler güzel ve özeldir.

MUTLULUK OLSUN DİYE

Çocuk gibi biraz...

Eller kırmızı bir balonun ipine bağlı kalmış
Çığlık dolu sessizliklerde...
Yağmalanmış nice duygular bertaraf edilirken kirpiklerinin ucunda,
Masumiyet son demini yaşarken sevgi kırıntılarının arasında,
Sürgün yedi onca ilkbahar.

Sararan yapraklarda yangınların izi var...

Ne kendine bir iyilik yapar bundan sonra can çekişen ruhlar,
Ne de bir perde aralığından bakar gökyüzüne,
Ne yeşile boyanır denizler,
Ne de rengarenktir çiçekler...
Dönen sadece akreple yelkovan.
Bu asır da toz duman...

Gönlümüze dolan bir nebze umuttu,
Bir nebze huzur...

Daha önce de böyle olmuştu...

İyi olmak buralarda kalır...

Dünyanın yükü sandığımızdan çok ağır...

Sevkan TAHSİNOĞLU

GİTTİ-BİTMEDİ!

Bugün unutmam 10 Kasım,
Bugün benim büyük yasım.
Bak, sen de unutma Asım,
Atam'ız Allah'a gitti!

Canlar bulunmaz bir lider,
Yokluğunda sardı keder.
Kısa hayatta bol eser,
Atam'ız Allah'a gitti!

Bak, örnek oldu dünyaya,
Onla kavuştuk yazıya,
Biz başladık okumaya,
Atam'ız Allah'a gitti!

Medeniyette yer aldık,
Biz kadın, erkek uyandık,
Bir tek Onla çağ atladık,
Atam'ız Allah'a gitti!

Onun eseri devrimler,
İleri gitti ilimler,
Aydın, özgür oldu Türkler,
Atam'ız Allah'a gitti!

Kurdu Türklere bir Vatan,
Halklara, dillere destan,
Dört mevsim yaşanır her an,
Atam'ız Allah'a gitti!

Hasan AHMET

ÇOCUKLARIN KALEMİNDEN

AŞIK KEK II

(6 MAYIS)

Bir masal misalidir aslında,
Çocuk kandırıcasına, gönül kandıran
Koca insanların gerçeğidir,
Ama gözle dalınan pembe diyardır,
Kek'in en sevdiği renktir...

Her şey çok belliydi
Bu denli hüyalara dalmasından,
İsterdi ki bir baykuş imişçesine
Dolunayın karanlığında,
Dumanlı gök tanelerine ulaşmayı...

Ne belli ki daha net görürdü
Dünyanın ücra köşelerinden gelen,
Bigâne meftunu...

"Aşık derlerdi bana,
Tüm benliğimle bağlanmışım sana,
Keşke duyurabilseydim sessiz çılgınlıklarımı zamanında,
O kadar güzel bakıyordun ki...
Kıyamadım! Ya yaşlarını akıtsaydım? Korktum! Ya istemeseydin?"

"Adını hiç lütuf etmemiştin oysa ki,
Siman aklıma kazınmış bilinçsizce,
Her anımda, yanımda düşlemişim seni,
Her gece çaldığın sazın melodisiyle uyanmışım,
O tatlı rüyalarımından..."

Gözümü açtığımda koca çınarın altında,
Mayhoş bir türkü ile kavuşmuşum,
Sazın elimde, sesin aklımda,
Fakat göremiyordum seni, yoktun orada...
Neredeydin o çok sevdiğim?
Neredeydin?"

"Ah biricik Kek'im!
Bilseydim gider miydim yokluğuna doğru?
Her zerrene tutsak iken,
Her zerrene sensemiş iken...
Binlerce kez mahcubum sana..."

irem İSMAIL

Sizin de yayınlamamızı istediğiniz şiirleriniz, yazılarınız, resimleriniz ve çektiğiniz fotoğraflar varsa, bize info@btaytd.com e-posta adresinden gönderebilirsiniz.

PUSULA

www.btaytd.org

www.twitter.com/BTAYTD

www.facebook.com/btaytd.wtamuga